

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru,

Victor Burduh,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinar, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019 și încheierii din 10 iulie 2019, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, de succesorul victimei și parte civilă Borga Maria, de avocata David Larisa în numele succesorei victimei, părților vătămate și civile Borga M., Ciotu V. și Ciotu T., de avocatul Postica Serghei în numele inculpatului

*Dubița Anatolie XXXXX, născut
la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 05.08.2016 - 20.12.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>22.02.2018 - 19.06.2018,</i>
<i>instanța de recurs ordinar:</i>	<i>23.11.2018 - 19.02.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>25.03.2019 - 20.06.2019,</i>
<i>instanța de recurs ordinar:</i>	<i>02.10.2019 - 21.01.2020.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 20 decembrie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Dubița Anatolie a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 ani și 3 luni închisoare, art. 179 alin. (2) Cod penal la 2 ani închisoare și art. 201¹ alin. (4) Cod penal la 10 ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, din 22.01.2017.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Ciotu Trofim și Ciotu Valentina câte 15.000 lei prejudiciu moral pentru fiecare și 2500 lei cheltuieli pentru asistența juridică, în beneficiul succesorului părții vătămate Borga Maria 34.270 lei prejudiciul material, 500.000 lei moral, 2500 lei cheltuieli pentru asistența juridică și 3000 lei *despăgubiri pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX (a.n.XXXXX), de la 08 februarie 2017 până la atingerea majoratului.*

2. Instanța a constatat că, **conform rechizitoriului**, la 27.03.2016, în jurul orei 14⁰⁰, inculpatul Dubița A., fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul comiterii unui act de huliganism, aflându-se în gospodăria lui Ciotu T. și Ciotu V., din s. XXXXX, r-nul Ialoveni, încălcând grosolan liniștea și ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, în prezența altor persoane, a inițiat o ceartă cu ultimii, numindu-i cu cuvinte necenzurate, motiv servind faptul că Ciotu V. i-a interzis să intre în casă.

Prelungind acțiunile huliganice și manifestând o obrăznicie deosebită, Dubița A. le-a aplicat acestora multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzând lui Ciotu V. conform raportului de expertiză medico-legală nr.XXXXX din 30.06.2016, vătămat neînsemnată sub formă de echimoză la nivelul pleoapei superioare ochiului stâng, lui Ciotu T. conform raportului de expertiză medico-legală nr.XXXXX din 30.06.2016, i-au fost cauzate vătămare corporală ușoară sub formă de traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă contuză regiunea frontală, acțiuni care ulterior au fost curmate de către Carabeț O., Bîtca V. și Rusu P.

Tot el, la 27.03.2016, în jurul orei 14⁰⁰, având scopul pătrunderii ilegale în domiciliu persoanei, fără consimțământul acesteia, a pătruns ilegal în ograda gospodăriei lui Ciotu T. și Ciotu V., amplasată în s. RXXXXX, r-nul Ialoveni, astfel încălcând drepturile prevăzute de art. 29 Constituția R. Moldova, privind inviolabilitatea domiciliului, iar la cerința proprietarilor de a părăsi domiciliul a refuzat, aplicând violența fizică față de Ciotu T. și Ciotu V.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 30.06.2016, lui Ciotu V. i-a fost cauzată vătămare neînsemnată sub formă de echimoză la nivelul pleoapei superioare ochiului stâng, iar lui Ciotu T. conform raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 30.06.2016, iau fost cauzate vătămare corporală ușoară sub formă de traumatism cranio-cerebral închis, manifestat prin comoție cerebrală, plagă contuză regiunea frontală.

Tot el, la 21.01.2017, în jurul orei 21³⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul comiterii omorului concubinei XXXXX XXXXX, care conform prevederilor art. 133¹ Cod penal este membru de familie, s-a deplasat la magazinul alimentară „XXXXX XXXXX” situat în s. XXXXX, r-nul Ialoveni unde ultima activa în calitate de vânzătoare.

Ajungând în incinta magazinului, a servit băuturi alcoolice, după care a inițiat un conflict cu aceasta din motive de gelozie.

Continuând acțiunile criminale, după ce XXXXX XXXXX a închis magazinul și se deplasa spre domiciliu pe traseul Chișinău - Cimișlia, situat în preajma s. XXXXX în direcția or. Cimișlia, urmărind-o, a ajuns-o din spate și a apucat-o cu ambele mâni

de gât sugrumând-o, apoi i-a aplicat intenționat cu premeditate și deosebită cruzime mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, în deosebi în regiunea capului în urma căror aceasta a decedat, după care cadavrul l-a aruncat în șanțul de scurgere de pe marginea traseului.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 11.05.2017, s-a conchis că moartea lui XXXXX XXXXX a survenit cu cca. 24-32 ore, în rezultatul asfixiei mecanice prin sugrumare, echimoze și excoriații pe gât, fractura cornului mare drept a osului hioid și cartilajului tiroidian stâng al laringelui cu hemoragii pronunțate în țesuturile moi adiacente, asociate cu hemoragii punctiforme în conjunctiva palpebrală, peteșii subpleurale și subepicardiale (petele lui Tardieu), hemoragii pe uvulă, traumă cranio-cerebrală închisă, hemoragii ericraniene de culoare roșii-închise, sector masiv hemoragie, în lobul temporal pe dreapta, urme de conținut hemoragie în ventriculii laterali, excoriații și echimoze pe cap, gât, membre superioare și ca rezultat al comprimării formațiunilor neurovasculare ale gâtului, realizată prin intermediul mâinii sau mâinilor agresorului care are legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare corporală gravă.

Instanța a reținut că inculpatul a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, solicitând ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Astfel, pe episodul de huliganism și violarea de domiciliu, vina inculpatului se confirmă integral și acțiunile lui urmează a fi încadrate în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, ca violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, acțiune săvârșită cu aplicarea violenței și pe art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de către o persoană care anterior a săvârșit un act de huliganism.

Tot odată, pe episodul omorului intenționat, conform probelor administrate, acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate de la art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) la art. 201¹ alin. (4) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei.

Ori, după cum s-a stabilit în cadrul ședinței de judecată, Dubița A. la 21.01.2017, în intervalul de timp de la ora 21⁰⁰ - 21³⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, s-a deplasat la magazinul alimentar „XXXXX XXXXX” situat în s. XXXXX, r-nul Ialoveni, unde concubina XXXXX XXXXX activa în calitate de vânzătoare.

Ajungând în incinta magazinului, a servit băuturi alcoolice, după care a inițiat un conflict cu aceasta din motive de gelozie.

Continuând acțiunile criminale, după ce XXXXX XXXXX a închis magazinul și se deplasa spre domiciliu pe traseul Chișinău - Cimișlia, situat în preajma s. XXXXX în direcția or. Cimișlia, urmărind-o, a ajuns-o din spate și a apucat-o cu ambele mâni de gât sugrumând-o, apoi i-a aplicat intenționat mai multe lovituri cu pumnii peste

diferite părți ale corpului, în deosebi în regiunea capului, după care a lăsat-o în șanțul de scurgere de pe marginea traseului.

La 27.07.2017, părțile vătămate Ciotu T. și Ciotu V. au depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către Dubița A. cu privire la prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivele cererii au invocat că rezultat al faptelor infracționale comise de inculpatul Dubița A. au suportat atât suferințe psihice provocate de comportamentul agresiv al inculpatului, manifestate prin stare de frică, umilire, comportament batjocoritor, neputință față de agresor fiind ambii în etate, cât și de suferințe fizice cauzate de inculpat prin aplicarea de lovituri, manifestate prin dureri fizice, precum și cauzarea de leziuni corporale atestate prin rapoartele de expertiză medico-legală nr. XXXXX pe numele lui Ciotu V., conform căruia leziunile corporale cauzate acesteia de inculpat sunt calificate ca neînsemnate și nr. XXXXX pe numele lui Ciotu T. conform căruia leziunile corporale cauzate acestuia de inculpat sunt calificate ca ușoare. Au solicitat reclamantii încasarea de la Dubița A. în beneficiul lor a prejudiciului moral în sumă de 50.000,00 lei, adică a câte 25.00,00 lei pentru fiecare.

În ședința de judecată avocatul David L. a susținut acțiunea înaintată și a solicitat să fie admisă ca fiind legală și întemeiată.

Inculpatul a lăsat soluționarea chestiunii date la discreția instanței. Avocatul inculpatului, Postica S. a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Instanța de judecată a considerat justificat de a admite în parte cererea de chemare în judecată, luându-se în considerație faptul că părților vătămate Ciotu T. și Ciotu V. în rezultatul comiterii de către Dubița A. a infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 287 alin. (2) Cod penal, au suportat dauna morală care se exprimă prin: nopți nedormite, situațiile stresante create de pârât, disconfortul creat prin timpul petrecut sub ușile organelor de urmărire penală, stările de nervozitate, cât și durerile suportate pe o perioadă îndelungată ca urmare a leziunilor corporale primite, care a derulat după toate acțiunile ilicite întreprinse de pârât (inculpat), instanța v-a încasa de la inculpat în beneficiul acestora o sumă de a câte 15.000,00 lei pentru fiecare, în total 30.000,00 lei, cu titlu de prejudiciu moral, necesară pentru satisfacerea suferințelor suportate, cât și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 2.500,00 lei în baza art. 94 Cod de procedură penală, fapt confirmat prin bonul de plată nr. YL 256858 din 17.02.2017.

În cadrul urmăririi penale, succesorul părții vătămate Borga M. a depus cerere de chemare în judecată către Dubița A. cu privire la încasarea prejudiciului material, a prejudiciului moral și a despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului.

În motivarea cererii a invocat că ca rezultat al infracțiunii comise de Dubița A., pierzând fiica atât ea cât și familia ei au suporta și suportă în continuare dureri fizice și prejudiciu moral enorm, dureri sufletești care nici odată nu vor trece.

A mai adăugat că a suportat cheltuieli pentru înmormântarea fiicei pe care solicită să fie încasate din contul pârâtului. Totodată, menționează că a rămas un copil minor care se afla la întreținerea și educarea mamei XXXXX XXXXX, care la moment se instituie tutela asupra lui, tutore fiindu-i reclamanta, care îi va purta grijă și întreținere materială, despăgubiri care solicită a fi încasate din contul pârâtului.

În ședința de judecată avocatul David L. a susținut acțiunea înaintată și a solicitat să fie admisă ca fiind legală și întemeiată.

Inculpatul a lăsat soluționarea chestiunii date la discreția instanței.

Avocatul inculpatului, Postica S. a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. Audiind participanții la proces, studiind cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată a considerat necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată din considerentele ce succed.

Având în vedere complexitatea riturilor funerare, obiceiurilor locale și natura informală a tranzacțiilor financiare, instanța a considerat întemeiat acest capăt de cerere și a încasa din contul lui Dubița A. în beneficiul lui Borga M. cheltuielile suportate pentru înmormântarea fiicei XXXXX XXXXX în sumă de 34.270,00 lei.

Căpatul de cerere cu privire la încasarea despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului este întemeiată și instanța a încasat din contul lui Dubița A. în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M, prejudiciul material în sumă de 3000,00 lei, despăgubiri pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX, a.n. XXXXX, de la 08.02.2017 până la atingerea majoratului.

Luând în considerație natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate de Borga M., instanța a considerat necesar de a acorda reclamantei drept compensație morală suma de 500.000 lei, reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică art. 41 CoEDO.

În opinia instanței suma de 500.000 lei reprezintă o compensare suficientă echitabilă și nicidecum diminuată a prejudiciului moral cauzat, or suferințele psihice și emoționale a unei mame, părinte fiind la limita pierderii interesului la viață în lipsa fiicei dragi nu pot fi estimate în unități de măsură.

Instanța a considerat rezonabil de a admite pretenția reclamantei privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate pentru acordarea asistenței juridice de către avocatul David L. în mărime de 2500,00 lei, cheltuieli care erau necesare și sunt într-un quantum rezonabil, confirmate prin bonul de plată nr. 256858 din 17.02.2017.

3. Procurorul în Procuratura r-lui Ialoveni, Danu Vasile, a declarat apel și apel suplimentar, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care încuiatul s-ă fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal la 14 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 17 ani închisoare.

Apelantul a invocat că, instanța a încadrat corect acțiunile inculpatului pe art. 179 alin. (2) și 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, dar ilegal a recalificat acțiunile lui de la art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) la art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

Deși victima XXXXX XXXXX, concubina cu inculpatul fiind membru de familie, în cadrul urmăririi penale s-a stabilit cu certitudine că Dubița A. a acționat cu intenție, urmărind scopul comiterii omorului cu premeditate asupra unui membru al familie cu o deosebită cruzime, prin sugrumare, deci a prevăzut și a dorit survenirea decesului ei, și-a garantat atingerea consecințelor dorite, deci a comis o infracțiune clasică de omor intenționat,

Potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului, nu poate fi considerată legală din motivul, că nu restabilește echitatea socială.

Mai mult, instanța nu a ținut cont că inculpatul a comis trei infracțiuni, dintre care una face parte din categoria infracțiunilor excepțional de grave, omorului săvârșit prin sugrumare ca fiind una din metodele se demonstrează manifestarea cruzimii deosebite, cu bună știință asupra unui membru al familie, acțiuni săvârșite sub influența alcoolului, care conform prevederilor art. 77 Cod penal sunt circumstanțe agravante.

În așa mod, instanța a pronunțat o sentință, care este contrară legii și vădit prea blândă, incorect recalificând acțiunile inculpatului de la art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) la art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

3.1. A declarat apel și avocata David Larisa, în numele reprezentantului succesorului părții vătămate, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal la 30 de ani închisoare, cu executare, și menținerea sechestrului aplicat în cadrul urmăririi penale pe bunurile, mijloacele bănești, conturile bancare ale inculpatului pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune

Apelanta a invocat că, în situația în care instanța a considerat că încadrarea juridică a faptelor inculpatului contravine stării de fapt, urma să purceadă la examinarea cauzei în procedură generală, însă a acceptat examinarea în procedură simplificată.

Concluzia instanței privind recalificarea acțiunilor din lipsa intenției de omor este neîntemeiată și ilegală, ori, se combate prin probele administrate, conform căror, fiind certați, inculpatul a comis omorul intenționat al concubinei cu premeditare și deosebită cruzime, infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal, însă nu de art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

Astfel, la stabilirea pedepsei inculpatului, urma să fie luate în considerație circumstanțele cauzei, faptul că a comis omorul cu premeditate, anterior amenințând victima că o va omorî, agresând-o deseori, ultima dată cu câteva zile în urmă de la omor, la 14.01.2017, pentru ce a fost sancționat contravențional, personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru infracțiuni cu aplicarea violenței și ulterior iarăși a comis infracțiune față de Ciotu T. și Ciotu V. agresându-i, pentru ce a fost condamnat în baza art. 179 alin. (2), 287 alin. (2) Cod penal și în timpul examinării cauzei, o agresat-o pe concubină, după ce comite omorul acesteia cu premeditate și cruzime, ce atestă pericolul mare social al acestuia, caracterul recidiv al acțiunilor infracționale a inculpatului, de asemenea urmează a fi luat în considerație caracterul și pericolul social al infracțiunilor săvârșite, faptul că nu și-a cerut nici scuze, doar formal a declarat că se căiește cu scopul reducerii pedepsei, având un comportament arogant și disprețuitor pe parcursul examinării cauzei, nu a recuperat și nici nu a încercat să recupereze prejudiciul cauzat, fapte, circumstanțe ce atestă și impune aplicarea pedepsei cele mai aspre de 30 ani închisoare.

Dacă art. 61 Cod penal prevede că pedeapsa penală este un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și are drept scop restabilirea echității sociale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către condamnat și alte persoane, sentința instanței în acest sens contravine acestor prevederi, fiind ilegală, prin hotărârea instanței nefiind atinse scopurile pedepsei penale, nefiind restabili echitatea socială, ori, pentru omor Dubița A. primind o pedeapsă formală și neechitabilă de 10 ani, acesta atentând în prezenta cauză la viața și sănătatea persoanelor și anterior fiind judecat de mai multe ori a comis din nou o infracțiune atentând la viața și sănătatea persoanelor dar deja cu consecințe fatale, or simțindu-se nepedepsit, cu pedepse formale, într-un final a comis și omor, ce atestă că acesta nu s-a corectat și nici nu se va corecta, iar pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni în continuare urmează a fi izolat în detenție pe o perioadă maximă posibil prevăzută de lege.

Ori, inculpatul niciodată nu se va corecta, fiind o persoană agresivă și periculoasă ce rezultă din cele expuse personalitatea acestuia și materialele cauzei, prin care se atestă faptul comiterii continue de infracțiuni cu caracter violent.

Astfel, pedeapsa de 30 ani închisoare, va restabili cât decît o echitate, ori, la caz ar fi necesar în privința lui Dubița A. de aplicat detențiunea pe viață, asemenea persoană ca el fiind periculoasă la libertate, fiind un pericol pentru familiile Borga și Ciotu în continuare cât și pentru societate, însă deoarece acesta a acceptat procedura simplificată nu-i poate fi aplicată detențiunea pe viață, cu acest scop el a și acceptat această procedură pentru a nu putea fi aplicată această pedeapsă, de aceea și solicit instanței aplicarea unei pedepse maxime de 30 ani închisoare, posibilă de aplicat în cazul examinării cauzei în procedură simplificată, conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

3.2. Succesorul legal al părții vătămate, Borga Maria, la fel a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpatul să fie condamnat în baza de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal, la 30 ani închisoare, cu executare.

Apelanta a invocat că, instanța de judecată greșit și neîntemeiat a reținut o altă situație și încadrare juridică pe capătul de acuzare de omor a fiicei, iar la stabilirea pedepsei urma de a lua în considerație circumstanțele cauzei și anume că inculpatul însăși a recunoscut prin cerere și declarații că a avut intenția de omor și a omorât-o pe XXXXX XXXXX, faptul că a comis omorul cu premeditate, anterior amenințând-o că o va omorî agresând-o cu câteva zile în urmă de la omor, la 14.01.2017, pentru ce a fost amendat, personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat și ulterior iarăși a comis infracțiunea față de părinții Ciotu T. și Ciotu V., agresându-i, fapt pentru ce a fost condamnat prin sentința contestată în baza art. 179 alin. (2), 287 alin. (2) Cod penal. În timpul examinării cauzei, a agresat-o pe XXXXX XXXXX, după ce a comis omorul cu premeditate și bestialitate, omorând-o și abandonând-o, se atestă pericolul social al acestuia, caracterul recidiv al acțiunilor infracționale ale inculpatului, caracterul și pericolului social al infracțiunilor săvârșite, faptul că nu și-a cerut scuze de la succesorul părții vătămate, doar formal declarând că se căiește cu scopul reducerii pedepsei, având un comportament arogant și disprețuitor pe parcursul examinării

cauzei, nu a recuperat și nici nu a încercat să recupereze prejudiciul cauzat, fapte, circumstanțe ce atestă și impune aplicarea pedepsei cele mai aspre de 30 ani închisoare.

Dacă art. 61 Cod penal prevede că pedeapsa penală este un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și are drept scop restabilirea echității sociale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către condamnat și alte persoane, oare prin așa hotărâre sânt atinse scopurile pedepsei penale, ce fel de echitate socială a fost restabilită, dacă pentru omorul fiicei, pe care nu o vom mai avea alături niciodată, fiind lăsat copilul fără mamă, inculpatul, care de mai multe ori a comis infracțiuni, atentând la viața și sănătatea persoanelor, iar simțindu-se nepedepsit, cu pedepse formale, într-un final a comis și omor, va stătea după gratii doar 10 ani?

Astfel pedeapsa de 30 ani închisoare, va restabili cât decît o echitate, or la caz ar fi necesar în privința lui Dubița A. de aplicat detențiunea pe viață, asemenea persoană ca el fiind periculoasă la libertate, fiind un pericol pentru familiile Borga și Ciotu în continuare cât și pentru societate, însă deoarece acesta a acceptat procedura simplificată nu-i poate fi aplicată detențiunea pe viață, cu acest scop el a și acceptat această procedură pentru a nu putea fi aplicată această pedeapsă, de aceea și solicit instanței aplicarea unei pedepse maxime de 30 ani închisoare, posibilă de aplicat în cazul examinării cauzei în procedură simplificată, conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

3.3. A declarat apel și avocatul Postica Serghei, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

Apelantul a invocat că, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 84 Cod penal în coroborare cu art. 364¹ Cod de procedură penală, aplicând lui Dubița A. o pedeapsă neechitabilă.

Astfel, inculpatul a înaintat o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, ca urmare prima instanță găsindu-l vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 201¹ alin. (4), art. 287 alin. (2) lit. a) și art. 179 alin. (2) Cod penal, urma să-i aplice pedepsele în următoarele limite:

- conform art. 201¹ alin. (4) Cod penal, de la 8 ani - până la 10 ani;
- conform art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, de la 3 luni - până la 3 și 4 luni;
- conform art. 179 alin. (2) Cod penal, de la 3 luni - până la 2 ani;

Ca urmare, prima instanță la individualizarea pedepsei, în toate cazurile a aplicat inculpatului maximul pedepsei prevăzute de lege. Mai mult ca atât, chiar dacă art. 287 alin. (2) și 179 alin. (2) Cod penal prevăd și alte pedepse mai blânde, cum este muncă neremunerată și amendă, prima instanță în ambele cazuri a aplicat cea mai aspră pedeapsă prevăzute de infracțiunile ce i se încredințează acestuia.

Analizând hotărârile instanțelor de fond partea apărării a constatat că, deși sancțiunea infracțiunilor art. 287 alin. (2) și 179 alin. (2) Cod penal, incriminate inculpatului prevăd pedepse alternative sub formă de amendă și muncă neremunerată în folosul comunității, prima instanță nemotivat și neîntemeiat a considerat că scopul pedepsei poate fi atins prin aplicarea celei mai aspre pedepse cu închisoare.

De asemenea, prima instanță la aplicarea art. 84 Cod penal, prin cumul parțial a stabilit pedeapsa definitivă de 15 ani, excluzându-i doar 3 luni din pedepsele stabilite.

În asemenea condiții, prima instanță a comis o eroare de drept la individualizarea pedepsei prin faptul că nu a apreciat că inculpatul este pentru prima dată supus răspunderii penale, a recunoscut vina integral și s-a căit sincer de cele comise.

Astfel, din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că Dubița A. a recunoscut vina în comiterea faptelor ce i se încredințează integral, solicitând examinarea cauzei în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, se caracterizează pozitiv la locul de trai, se caracterizează pozitiv la locul de muncă, acesta fiind angajat oficial în cadrul SRL "Rîul Vechi", la evidența la medicul narcolog nu se află, la evidența medicului psihiatru se află ca consecință a unei traume cranio-cerebrala fiind invalid de gradul II, duce un mod de trai civilizat, acesta anterior nu a fost judecat, se căiește sincer de cele comise, a cooperat activ cu organele de urmărire penală, mai mult ca atât s-a manifestat pentru achitarea prejudiciului părților vătămate, fapt ce denotă, că inculpatul a realizat gravitatea faptelor și pericolul social al acțiunilor sale.

La fel, prima instanță a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Ciotu T. și Ciotu V. suma de a câte 15.000 lei pentru fiecare, iar în total 30.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, pentru comiterea infracțiunilor în privința acestora, prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. a) și art. 179 alin. (2) Cod penal.

Cuantumul stabilit de prima instanță este unul exagerat, reieșind din practica judiciară stabilită, mai mult ca atât la acel moment Dubița A. la fel a fost agresat de către Ciotu T. și Ciotu V., dovezi în acest sens sunt anexate la materialele cauzei penalei.

Prima instanță neîntemeiat a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M. a prejudiciul material în suma de 34.270 lei, prejudiciul care ar consta din cheltuielile de înmormântare a decedatei Borga G, or succesorul părții vătămate Borga M. nu a adus nici o probă care ar demonstra cuantumul acestor cheltuieli de înmormântare, iar lista întocmită de Borga M. (fapt confirmat în instanța de judecată de reprezentata acesteia, avocata David L. și anexată la dosar, nu poate fi considerată o probă în sensul Codului de procedură penală, or pentru demonstrarea cuantumului cheltuielilor de înmormântare urmau a fi aduse cecuri, bonuri, facturi ș.a.

Totodată, neîntemeiat instanța a dispus și încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M. a prejudiciul moral în suma de 500.000 lei, pentru moartea cet. XXXXX XXXXX, suma respectivă una exagerată de mare, reieșind din practica judiciară stabilită.

Prima instanță a dispus, încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M. suma de 3000 lei despăgubiri pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX, a.n. XXXXX, de la 08.02.2017 până la atingerea majoratului, or la materialele cauzei penale nu există un certificat de naștere al copilului minor XXXXX XXXXX, sau un alt act prin care s-ar dovedi faptul că un asemenea copil în genere există, faptul că acesta este minor sau dacă, dacă Dubița A. este înscris în certificatul de naștere al copilului minor la mențiunea "tată", mai mult ca atât copilul avut în vedere poartă un alt nume de familie.

În concluzie, încasarea sumei de 3000 lei despăgubiri pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX, a.n. XXXXX, de la data de 08.02.2017 până la atingerea majoratului copilului minor, este ilegală.

4. Potrivit decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2018, apelul avocatului Postica S. a fost respins ca nefondat, admise celelalte apeluri, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Dubița Anatolie a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal la 13 ani închisoare, art. 287 alin.(2) lit. a) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare și art.179 alin.(2) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 17 ani închisoare, cu executare.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a statuat că, pe episoadele de huliganism și violarea domiciliului, instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Dubița A., iar probelor examinate, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În același context, este eronată concluzia instanței de fond privind recalificarea acțiunilor inculpatului Dubița A. din art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal - omorul intenționat cu premeditate, asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime, în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei

Ori, inculpatul a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire inclusiv în comiterea infracțiunii de omor intenționat cu premeditate, asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime, infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și j) Cod penal, cauza penală fiind examinată de către instanța de fond în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Deci, în cazul în care prima instanță, pronunțând sentința în procedura simplificată, reține o altă situație și/sau o altă încadrare juridică decât cea constatată (stabilită) în rechizitoriu, instanța de apel, din oficiu, conducându-se de prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, casează sentința primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre, prin care constată situația de fapt și încadrează această faptă așa cum au fost formulate în rechizitoriu și stabilește o pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, se constată, că la 21.01.2017, în jurul orei 21³⁰, Dubița A. fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul comiterii omorului concubinei XXXXX XXXXX, care conform prevederilor art. 133¹ Cod penal, este membru de familie, s-a deplasat la magazinul alimentar „Garant Iuvu” situat în s. XXXXX , r-nul Ialoveni, unde ultima activează în calitate de vânzătoare.

Ajungând în incinta magazinului, a servit băuturi alcoolice, după care a inițiat un conflict cu acesta din motive de gelozie.

Continuând acțiunile criminale, după ce XXXXX XXXXX a închis magazinul și se deplasa spre domiciliu pe traseul Chișinău - Cimișlia situat în preajma s. XXXXX în direcția or. Cimișlia, urmărind-o, a ajuns-o din spate, a apucat-o cu ambele mâni de gât sugrumând-o, apoi i-a aplicat intenționat cu premeditate și deosebită cruzime mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți le corpului, în deosebi în regiunea capului în urma căruia aceasta a decedat pe loc, după care cadavrul la aruncat-o în șanțul de scurgere de pe marginea traseului. Conform raportului de expertiză nr. XXXXX din 11.05.2017 s-a conchis, că moartea cet. XXXXX XXXXX, a survenit cu cea. 24-32 de ore, în rezultatul asfixiei mecanice prin sugrumare, echimoze și excoriații pe gât, fractura cornului mare drept a osului hioid și cartilajului tiroidian sting al laringelui cu hemoragii pronunțate în țesuturile moi adiacente, asociate cu hemoragii punctiforme pronunțat în conjunctive palpebrală, peteșii subpleurale și subepicardiale (petele lui Tardieu), hemoragii pe uvulă, traumă cranio-cerebrală închisă: hemoragii pericraniene de culoare roșii-închise sector masiv hemoragie, în lobul temporal pe dreapta, urme de conținut hemoragie în ventriculul laterali, excoriații și echimoze pe cap, gât, membre superioare și ca rezultat al comprimării formațiunilor neurovasculare ale gâtului, realizată prin intermediul mâinii sau mâinilor agresorului care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal - omorul intenționat, a unei persoane, cu premeditate, asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime.

Totodată, concluzia primei instanțe în partea stabilirii termenului de pedeapsă inculpatului este una prea blândă, fiind întemeiate argumentele relevate în cererile de apel declarate de către acuzatorul de stat și avocat în interesele părților vătămate, inclusiv de succesorul părții vătămate.

Ori, conform prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților.

Inculpatul a comis trei infracțiuni, dintre care una, potrivit art. 16 alin. (6) Cod penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor excepțional de grave, săvârșită cu bună știință asupra unui membru al familie, acțiuni săvârșite sub influența alcoolului, ceea ce se atribuie la circumstanțele ce agravează răspunderea inculpatului, circumstanțe care instanța de fond nu le-a dat o apreciere cuvenită la individualizarea pedepsei.

În acest sens, sunt întemeiate argumentele părții acuzării, că inculpatul a săvârșit omorul prin sugrumare ori, această metodă este una care demonstrează manifestarea cruzimii deosebite, calificativ caracteristic și speței în cauză.

Astfel, la stabilirea pedepsei inculpatului, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 – 78 Cod penal, că acesta și-a recunoscut vina integral, cauza fiind examinată în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, se căiește sincer de cele comise, are grad de invaliditate, dar anterior a fost judecat, a comis toate trei infracțiuni mai puțin grave și excepțional de grave, sub influența alcoolului, cu aplicarea violenței, iar omorul a fost săvârșit asupra unui membru al familie, cu o deosebită cruzime.

Prin urmare, ținând cont că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, inculpatul urmează a fi condamnat cu aplicarea unei pedepse cu închisoare, în limitele sancțiunilor prevăzute de lege, prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

5. Avocata David Larisa a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestei decizii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal la 30 de ani închisoare, cu dispunerea menținerii sechestrului aplicat în cadrul urmăririi penale pe bunurile, mijloacele bănești, conturile bancare ale inculpatului pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Recurenta a invocat că, instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație că Dubița A. a comis omorul cu premeditate a unei persoane apropiate, anterior amenințând victima că o va omorî, agresând-o deseori, ultima dată cu câteva zile în urmă de la omor, la 14.01.2017, pentru ce a fost sancționat contravențional, personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru infracțiunii cu aplicarea violenței și ulterior iarăși a comis infracțiune față de Ciotu T. și Ciotu V. agresându-i, pentru ce a fost condamnat prin sentința contestată în baza art. 179 alin. (2) și 287 alin. (2) Cod penal în timpul examinării cauzei, o agresează pe concubina XXXXX XXXXX, după ce a comis omorul acesteia cu premeditate și cruzime, ce atestă pericolul mare social al acestuia, caracterul recidiv al acțiunilor infracționale ale inculpatului, de asemenea nu a luat în considerație caracterul, metoda și pericolului social al infracțiunilor săvârșite, faptul că nu și-a cerut nici scuze, doar formal declarând că se căiește, cu scopul reducerii pedepsei, având un comportament arogant și disprețuitor pe parcursul examinării cauzei, nu a recuperat și nici nu a încercat să recupereze prejudiciul cauzat succesorului, fapte și circumstanțe ce atestă și impunea aplicarea pedepsei mai aspre, de 30 ani închisoare, solicitată în apel.

Dacă art. 61 Cod penal prevede că pedeapsa penală este un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și are drept scop restabilirea echității sociale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către condamnat și alte persoane, pedeapsa stabilită de instanța de apel, de 13 ani pentru comiterea omorului, infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal în acest sens contravine acestor prevederi, fiind greșit individualizată, prin hotărârea instanței nefiind atinse scopurile pedepsei penale, nefiind restabilită echitatea socială, or pentru omor Dubița A. primind o pedeapsă formală și neechitabilă de 13 ani, acesta atentând în prezenta cauză la viața și sănătatea persoanelor și anterior fiind judecat de mai multe ori a comis din nou infracțiunii atentând la viața și sănătatea persoanelor dar deja cu consecințe fatale, or simțindu-se nepedepsit, cu pedepse formale, într-un final a comis și omor, ce atestă că acesta nu s-a corectat și nici nu se va corecta, iar pentru prevenirea săvârșirii de infracțiuni în continuare urmează a fi izolat în detenție pe o perioadă maximă posibilă prevăzută de lege, în acest caz legea permițând și fiind justificat, proporțional, echitabil și în prezența cazului necesității aplicării pedepsei maxime de 30 ani.

Astfel pedeapsa de 30 ani închisoare, va restabili cât decît o echitate, or la caz ar fi necesar în privința lui Dubița A. de aplicat detențiunea pe viață pentru omorul

comis cu cruzime și a unei persoane apropiate, asemenea persoană ca el fiind periculoasă la libertate, fiind un pericol pentru familiile Borga și Ciotu în continuare cât și pentru societate, însă deoarece acesta a acceptat procedura simplificată nu-i poate fi aplicată detențiunea pe viață, cu acest scop el a și acceptat această procedură pentru a nu putea fi aplicată această pedeapsă, de aceea și s-a solicitat aplicarea unei pedepse maxime de 30 ani închisoare, posibilă de aplicat în cazul examinării cauzei în procedură simplificată, conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

5.1. Succesorul părții vătămate, Borga Maria, la fel a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Dubița A. să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal, la 30 de ani închisoare.

Recurenta a invocat că, Dubița A. i-a omorât fiica cu o cruzime deosebită, lăsând fără mamă un copil mic de 2 ani și o nedescrisă durere familiei.

El, cum promisese că o va omorî pe fiică, așa și a făcut. Astfel poate proceda ulterior și cu noi ceilalți. Este clar că nu-i poate fi aplicată detențiunea pe viață, deoarece a acceptat procedura simplificată, dar merită cea mai aspră pedeapsă – 30 de ani închisoare.

Ori, inculpatul a comis omorul cu premeditate, anterior amenințând-o pe XXXXX XXXXX că o va omorî, agresând-o cu câteva zile înainte de omor, la 14.01.2017, pentru ce a fost amendat. El anterior a fost condamnat și ulterior iarăși a comis infracțiune față de părinții Ciotu T. și Ciotu V. agresându-i, pentru ce a fost condamnat prin sentința contestată în baza art. 179 alin. (2) și 287 alin. (2) Cod penal și în timpul examinării cauzei, agrează concubina, după ce comite omorul ei cu premeditate și bestialitate, omorând-o și abandonând-o, ce atestă pericolul mare social al acestuia, caracterul recidiv al acțiunilor infracționale ale inculpatului, caracterul și pericolului social al infracțiunilor săvârșite, faptul că nu și-a cerut scuze, doar formal declarând că se căiește cu scopul reducerii pedepsei, având un comportament arogant și disprețuitor pe parcursul examinării cauzei, nu a recuperat nici un leu din prejudiciul cauzat, fapte și circumstanțe ce impun aplicarea pedepsei cele mai aspre de 30 de ani închisoare.

Dacă art. 61 Cod penal prevede că pedeapsa penală este un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și are drept scop restabilirea echității sociale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către condamnat și alte persoane, oare prin așa hotărâre sânt atinse scopurile pedepsei penale, ce fel de echitate socială a fost restabilită, dacă pentru omorul fiicei, pe care nu o vom mai avea alături niciodată, fiind lăsat copilul fără mamă, inculpatul, care de mai multe ori a comis infracțiuni, atentând la viața și sănătatea persoanelor, într-un final a comis și omor, va sta după gratii doar 13 ani.

Inculpatul niciodată nu se va corecta, fiind o persoană agresivă și periculoasă ce rezultă din cele expuse personalitatea acestuia și materialele cauzei, prin care se atestă faptul comiterii continue de infracțiuni cu caracter violent.

Astfel pedeapsa de 30 de ani închisoare, va restabili cât decît o echitate. La caz este necesar în privința lui Dubița A. de aplicat detențiunea pe viață, asemenea persoană ca el fiind periculoasă la libertate, fiind un pericol pentru familiile Borga și Ciotu în

continuare cât și pentru societate, însă deoarece acesta a acceptat procedura simplificată nu-i poate fi aplicată detențiunea pe viață, cu acest scop el a și acceptat această procedură pentru a nu putea fi aplicată această pedeapsă, de aceea urmează a-i fi aplicată pedeapsa maximă de 30 de ani închisoare, posibilă în cazul examinării cauzei în procedură simplificată, conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind una proporțională, echitabilă și realizând scopul pedepsei penale.

5.2. A declarat recurs ordinar și avocatul Postica Serghei, solicitând casarea deciziei menționate, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a invocat că, instanțe nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 84 Cod penal, în coroborare cu art. 364¹ Cod de procedură penală, aplicându-i lui Dubița A. o pedeapsă inechitabilă și cea mai aspră prevăzută de sancțiunea articolelor ce i se încredințează acestuia, deși sancțiunea art. 287 alin. (2) și 179 alin. (2) Cod penal prevăd pedepse alternative sub formă de amendă și muncă neremunerată în folosul comunității.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, atât inculpatul cât și apărarea a solicitat aplicarea Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova, în privința capetelor de acuzare prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. a) și art. 179 alin. (2) Cod penal, dar aceasta nici nu s-a expus asupra acestei solicitări, fiind încălcat astfel dreptul la un proces echitabil.

Recurentul și-a înaintat dezacordul cu dispunerea încasării în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M a prejudiciul material în suma de 34.270 lei, care ar consta din cheltuielile de înmormântare a decedatei, ori, succesorul părții vătămate nu a adus nicio probă care ar demonstra cuantumul acestor cheltuieli.

Este exagerat de mare și cuantumul, stabilit în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M., prejudiciului moral de 500.000 lei.

De asemenea prima instanță ilegal a dispus, încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M. a sumei de 3000 lei despăgubiri pentru întreținerea copilului minor XXXXX XXXXX, a.n. XXXXX, de la 08.02.2017 până la atingerea majoratului, ori, inculpatul nu este înscris în certificatul de naștere al copilului minor la mențiunea ”tată”.

5.3. Inculpatul la fel a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și aplicarea în privința lui a Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova, pe capetele de acuzare prevăzute la art. 287 alin. (2) și 179 alin. (2) Cod penal.

Recurentul a indicat ca a recunoscut vina în comiterea faptelor încriminate integral, solicitând examinarea cauzei în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, este caracterizat pozitiv la locul de trai și la locul de muncă, fiind angajat oficial în cadrul SRL ”Rîul Vechi”, la evidența medicului narcolog nu s-a aflat, la evidența medicului psihiatru se află ca consecință a traumei cranio-cerebrală fiind invalid de gradul II, duce un mod de trai civilizată, anterior nu a fost judecat, s-a căit sincer de cele comise, a cooperat activ cu organele de urmărire penală, s-a manifestat pentru achitarea prejudiciului părților vătămate, a realizat gravitatea faptelor comise.

Partea apărării a făcut tot posibilul de a transmite suma de 32.500 lei părților vătămate Ciotu T. și Ciotu V. în scopul reparării prejudiciului, ultimii refuzând expres de a prelua banii. Astfel că, suma în cauză a fost depusă prin intermediul serviciului a ÎS ”Poșta Moldovei”, prin care s-a deschis două mandate electronice pe numele Ciotu V. și Ciotu T., în care a fost plasată suma în cauză, apoi în cadrul ședinței de judecată din cadrul instanței de apel din 19.06.2018, de către apărare le-a fost pusă la dispoziție părților vătămate, codurile numerice în scopul ridicării banilor de către părțile vătămate, plus la aceasta o copie a fost anexată la materialele cauzei penale de către instanța de apel.

Din informația ÎS ”Poșta Moldovei”, nr. XXXXX din 19.07.2018, se deduce faptul că părțile vătămate Ciotu T. și Ciotu V. la 20.06.2018 au ridicat banii din mandatele electronice deschise la 19.06.2018.

Deci, este întrunită condiția privind repararea pagubei.

În cadrul ședinței de judecată al instanței de apel din 19.06.2018, inculpatul și avocatul au solicitat aplicarea Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova, pe capetele de acuzare prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. a) și 179 alin. (2) Cod penal, dar aceasta nici nu s-a expus asupra respectivei solicitări, fiind încălcat astfel dreptul la un proces echitabil.

La 20.07.2017 a fost adoptată legea nr. 163 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, astfel că Codul de procedură penală s-a completat cu art. 473² - 473⁴.

Aceste prevederi au ca scop constatarea de către instanțelor de judecată a condițiilor de detenție a condamnaților și în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art. 473² alin. (3) Cod de procedură penală, instanța dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulative.

6. Potrivit deciziei Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 februarie 2019, recursurile au fost admise, *casată parțial* decizia instanței de apel, *în partea condamnării lui Dubița Anatolie în baza art. 287 alin. (2) lit. a), art. 179 alin. (2) Cod penal și în partea stabilirii pedepsei în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal, cât și aplicării pedepsei definitive conform art. 84 Cod penal, fiind dispusă rejudecarea cauzei în această parte* de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărâri contestate au fost menținute.

Instanța de recurs a statuat că, instanța de apel analizând probele prezentate, corect a reținut situația de fapt și încadrarea juridică expusă în rechizitoriu în privința inculpatului, just menționând că organul de urmărire penală corect a calificat acțiunile ultimului în baza art. 145 alin.(2) lit. a), e¹) și j) Cod penal.

Critica invocată de recurenți precum că instanța de apel a depășit limitele învinuirii și a reținut o altă situație decât cea stabilită prin rechizitoriu, constatând din oficiu că Dubița Anatolie a săvârșit omor prin sugrumare, or, această metodă este una care demonstrează manifestarea cruzimii deosebite, calificativ specific și speței în cauză, este neîntemeiată, urmând a fi respinsă.

Analizând textul deciziei, se atestă că în fapta descrisă ca fiind comisă de Dubița A. în privința lui XXXXX XXXXX, instanța de apel nu a depășit limitele învinuirii și a descris fapta constatată exact conform învinuirii formulate prin rechizitoriu.

Argumentele invocate de inculpat și avocatul acestuia referitor la cuantumul prejudiciului dispus spre încasare în beneficiul succesorului părții vătămate Borga M., care în opinia recurenților este exagerat de mare, sunt neîntemeiate.

Pe capetele de învinuire prevăzute de art. 287 alin. (2) și 179 alin. (2) Cod penal, este întemeiat argumentul invocat în recursul declarat de partea apărării, prin care se indică că în cadrul ședinței de judecată din 19.06.2018 ***apărarea a solicitat aplicarea în privința inculpatului a Legii nr.210 privind amnistia, însă instanța nu s-a pronunțat*** asupra acestor solicitări, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CoEDO.

Analizând textul deciziei se observă că în conținutul acestuia nu se regăsește nicio mențiune despre solicitările invocate de apărare referitor la aplicarea amnistiei, precum și nici o argumentare a instanței vis-a-vis de această chestiune. În acest context, ***instanța de apel a omis să verifice prin prisma prevederilor legale și practicii judiciare relevante, dacă inculpatul întrunește sau nu condițiile necesare pentru ca în privința lui să fie aplicate prevederile Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, din care motive decizia atacată urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel***, în alt complet de judecată. CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost auzite (*Tatishvili c. Rusiei, pct.58-1509/02 Hotărârea din 22.02.2007, Souminen c. Finlandei, pct.37-37801/97, Hotărârea din 01.07. 2003*).

Totodată, autorii recursurilor sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului ***și critică decizia doar în partea stabilirii pedepsei pe capătul de învinuire prevăzut de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și j) Cod penal, considerând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate de apelanți în aspectul vizat și anume că lui Dubița A. urmează a i se stabili cea mai aspră pedeapsă prevăzută de sancțiunea normei penale*** în baza căreia acesta a fost declarat vinovat, iar o altă pedeapsă mai blândă nu va atinge scopul pedepsei penale ținând cont de gravitatea infracțiunii și consecințele survenite.

Analizând decizia recurătat prin prisma criticilor invocate de recurenți, se constată că ***temeiurile la care se referă autorii recursurilor persistă în cauză***, deoarece, din conținutul hotărârii contestate, rezultă că deși instanța de apel soluționând chestiunea referitoare la individualizarea pedepsei a argumentat din care considerent a conchis că lui Dubița A. urmează a i se stabili pedeapsa sub formă de închisoare, nu a motivat în niciun mod de ce a respins solicitarea succesorului părții vătămate și avocatului acesteia de a stabili pedeapsa maximă prevăzută de lege.

În acest sens, instanța de apel, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și j) Cod penal, adică omorul unei persoane într-o formă agravată, cu premeditare, asupra unui membru al familiei și cu o deosebită cruzime nu a ținut cont de prevederile art. 414 alin. (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 61, 75 Cod penal.

În aceste condiții, argumentele recurențelor cu privire la faptul că instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele invocate în apelurile succesive legale al părții vătămate și avocatei acestuia David L., și-a găsit confirmare.

7. Potrivit dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019, apelul avocatului Postica Serghei a fost respins ca nefondat, admise celelalte apeluri, *casată sentința în partea calificării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal în prevederile art. 201¹ alin. (4) Cod penal și stabilirii pedepsei definitive*, pronunțând o nouă hotărâre în această parte.

Dubița Anatolie *a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal* și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani.

Lui Dubița Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni.

Lui Dubița Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiunii, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 17 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită lui Dubița Anatolie a fost redusă cu **438 zile**.

Termenul executării pedepsei stabilite lui Dubița Anatolie urmând a fi calculat din momentul pronunțării deciziei - 20.06.2019, cu includerea timpului reținerii și arestării preventive din 22.01.2017 până la 20.06.2019.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute,

7.1. Conform încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2019, în temeiul art. 249 Cod de procedură penală, s-a dispus: „*Se corectează eroarea de calcul strecurată în dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019 și se substituie sintagma 438 zile cu sintagma 1752 de zile, echivalentul a 4 ani 9 luni și 7 zile*”.

Instanța de recurs a statuat că în dispozitivul deciziei a fost comisă o eroare materială de calcul.

7.2. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019, apelul avocatului Postica Serghei a fost respins ca nefondat, admise celelalte apeluri, *casată sentința în partea calificării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal în prevederile art. 201¹ alin. (4) Cod penal și stabilirii pedepsei definitive*, pronunțând o nouă hotărâre în această parte.

Dubița Anatolie *a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal* și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani.

Lui Dubița Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni.

Lui Dubița Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 17 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită lui Dubița Anatolie a fost redusă cu **1752 de zile, echivalentul a 4 ani 9 luni și 7 zile.**

Termenul executării pedepsei stabilite lui Dubița Anatolie urmând a fi calculat din momentul pronunțării deciziei - 20.06.2019, cu includerea timpului reținerii și arestării preventive din 22.01.2017 până la 20.06.2019.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a statuat că, inculpatul a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, cauza penală fiind examinată de către instanța de fond în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și a concluzionat, că vina acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal - huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, ce se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșită de către o persoană care anterior a săvârșit un act de huliganism, inclusiv în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal - violarea domiciliului, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane, fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, acțiune săvârșită cu aplicarea violenței, se dovedește integral prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

În același timp, este eronată concluzia instanței de fond privind recalificarea acțiunilor inculpatului din art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal - omorul intenționat cu premeditate, asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime, în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal - violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei ori, cauza penală a fost examinată de către instanța de fond în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Ori, în cazul în care prima instanță, pronunțând sentința în procedura simplificată, reține o altă situație și/sau o altă încadrare juridică decât cea constatată (stabilită) în rechizitoriu, instanța de apel, din oficiu, conducându-se de prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, casează sentința primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre, prin care constată situația de fapt și încadrează această faptă așa cum au fost formulate în rechizitoriu și stabilește o pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Prin urmare, **se constată** că la 21.01.2017, în jurul orei 21³⁰, Dubița A., fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul comiterii omorului concubinei XXXXX

XXXXX, care conform prevederilor art. 133¹ Cod penal, este membru de familie, s-a deplasat la magazinul alimentar "XXXXX XXXXX" situat în s. XXXXX, r-nul Ialoveni, unde ultima activează în calitate de vânzătoare.

Ajungând în incinta magazinului, a servit băuturi alcoolice, după care a inițiat un conflict cu acesta din motive de gelozie.

Continuând acțiunile criminale, după ce XXXXX XXXXX a închis magazinul și se deplasa spre domiciliu pe traseul Chișinău - Cimișlia situat în preajma s. XXXXX în direcția or. Cimișlia, a ajuns-o din spate, a apucat-o cu ambele mâni de gât sugrumând-o, apoi i-a aplicat intenționat cu premeditate și deosebită cruzime mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, în deosebi în regiunea capului în urma căruia aceasta a decedat pe loc, după care cadavrul la aruncat-o în șanțul de scurgere de pe marginea traseului.

Conform raportului de expertiză nr. XXXXX din 11.05.2017 s-a conchis, că moartea cet. XXXXX XXXXX, a survenit cu cea. 24-32 de ore, în rezultatul asfixiei mecanice prin sugrumare, echimoze și excoriații pe gât, fractura cornului mare drept a osului hioid și cartilajului tiroidian sting al laringelui cu hemoragii pronunțate în țesuturile moi adiacente, asociate cu hemoragii punctiforme pronunțat în conjunctive palpebrală, peteșii subpleurale și subepicardiale (petele lui Tardieu), hemoragii pe tivulă, traumă cranio-cerebrală închisă: hemoragii pericraniene de culoare roșii-închise sector masiv hemoragie, în lobul temporal pe dreapta, urme de conținut Hemoragie în ventriculului laterali, excoriații și echimoze pe cap, gât, membre Superioare și ca rezultat al comprimării formațiunilor neurovasculare ale gâtului, realizată prin intermediul mâinii sau mâinilor agresorului care au legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Dubița A. a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal - omorul intenționat, a unei persoane, cu premeditate, asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime.

Totodată, *sunt întemeiate alegațiile* invocate în cererea de apel de către succesorul părții vătămate și partea civilă Borga M., *cu referire la pedeapsa prea blândă*, ori, conform prevederilor art. 61, 75 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților.

Astfel, inculpatul, anterior fiind judecat, a comis trei infracțiuni, dintre care una, potrivit art. 16 alin. (6) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor excepțional de grave, săvârșită cu bună știință asupra unui membru al familie, acțiuni săvârșite sub influența alcoolului, ceea ce se atribuie la circumstanțele ce agravează răspunderea inculpatului, *circumstanțe care instanța de fond nu le-a dat o apreciere cuvenită la individualizarea pedepsei*.

Mai mult, sunt întemeiate și argumentele părții acuzării, că inculpatul a săvârșit omor prin sugrumare, ori, această metodă este una care demonstrează manifestarea cruzimii deosebite, calificativ caracteristic și speței în cauză.

Prin urmare, inculpatul urmează a fi condamnat în limitele sancțiunilor prevăzute de lege, prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, urmează a respinge, ca nefondat, apelul avocatului Postica S. și admise celelalte apeluri.

Totodată, potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) lit. k) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată. În cazul persoanei condamnate se va ține cont de prejudiciul stabilit prin hotărârea judecătorească

În speța, inculpatul nu a recuperat prejudiciul material părților vătămate, deci nu întrunește condițiile necesare pentru ca în privința lui să fie aplicate prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia.

Instanța de apel a mai reținut că, inculpatul și avocatul său Postica S., au înaintat un demers prin care solicită aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, care este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform notei informative nr. XXXXX din 14.05.2019 prezentată de administrația Penitenciarului nr. 13 - Chișinău raportate la datele cauzei penale, inculpatul Dubița A. se află în detenție preventivă: din 22.01.2017 până la 19.06.2018 inclusiv și din 19.02.2019 până la data pronunțării deciziei - 20.06.2019, adică 876 zile de arest preventiv.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, s-a constatat că, inculpatul Dubița A. s-a aflat în condiții de detenție care au corespuns minimului necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală.

Astfel, în perioada de referință, inculpatul Dubița A. s-a aflat:

- de la 25.01.2017 până la 01.02.2017 în celula nr. 38, numărul de locuri - 10, cu dimensiunea de 22,95 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 2,29 m²;
- de la 01.02.2017 până la 23.02.2017 în celula nr. 24, numărul de locuri - 14, cu dimensiunea de 21,03 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,5 m²;
- de la 23.02.2017 până la 11.04.2017 în celula nr. 87 numărul de locuri - 6, cu dimensiunea de 9,50 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,5 m²;
- de la 10.05.2017 până la 15.05.2017 în celula nr. 38, numărul de locuri - 10, cu dimensiunea de 22,95 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 2,2 m²;
- de la 07.08.2017 până la 19.03.2018 în celula nr. 47 numărul de locuri - 4, cu dimensiunea de 8,28 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 2,07 m²;
- de la 19.03.2018 până la 12.04.2018 în celula nr. 125 numărul de locuri - 10, cu dimensiunea de 18,01 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,8 m²;
- de la 03.05.2018 până la 08.05.2018 în celula nr. 17 numărul de locuri - 16, cu dimensiunea de 31,86 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,9 m²;
- de la 08.05.2018 până la 10.05.2018 în celula nr. 125 numărul de locuri - 10, cu dimensiunea de 18,01 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,8 m²;
- de la 10.05.2018 până la 05.07.2018 în celula nr. 20 numărul de locuri - 8, cu dimensiunea de 18,11 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 2,2 m²;
- de la 06.09.2018 până la 27.09.2018 în celula nr. 16 numărul de locuri - 20, cu dimensiunea de 31,92 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 1,5 m²;
- de la 04.04.2019 până în prezent în celula nr. 152 numărul de locuri - 4, cu dimensiunea de 9,13 m², fiecărui deținut revenindu-i spațiul de 2,2 m².

În atare situație, detenția inculpatului Dubița A. în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău a depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și a atins pragul de severitate contrar legislației, fiind calificată ca tratament inuman și degradant.

Pornind de la principiul privind reducerea pedepsei în baza calculului stabilit de lege: 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, rezultă că **inculpatul beneficiază de reducerea pedepsei aplicate cu 1752 zile** (876 zile de arest preventiv x 2 zile de închisoare).

Prin urmare, termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului - 17 ani de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, **urmează a fi redus cu 4 ani, 9 luni și 7 zile** (1752 zile = 4 ani, 9 luni și 7 zile), ori, potrivit sistemului calendaristic de calcul al termenelor pe luni, unde **un termen de o lună poate avea 29, 30, 31 de zile, nu este aplicabil la termenul tinerii persoanei în stare de arest și prelungirea lui. În cazul dat, fiecare lună are 30 de zile.**

Pe lângă aceasta, în partea ce ține de condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 CoEDO din Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, **inculpatul Rachieu Valeriu**, în apelul înaintat, a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, în mai multe celule din Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, care erau supraaglomerate și care nu dispuneau de spațiul de 4 m² care e necesar să revină fiecărui condamnat.

Totodată, prin prezentarea de către administrația Penitenciarului nr. 13 - Chișinău a datelor privind suprafața celulelor în care inculpatul Dubița A. a fost cazat, ultima a recunoscut aflarea deținutului, pe parcurs a mai mult de un an de zile, în celule în care dispunea de puțin sub 2 m², ceea ce evident, este sub minimul acceptabil.

Prin urmare, Dubița A. s-a aflat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în condiții precare de detenție pe o perioadă de **876 de zile**.

Astfel, inculpatul pentru perioada de 876 de zile, va beneficia de reducerea stabilită imperativ de către legiuitor, și anume doua zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, termenul pedepsei definitive stabilite lui Dubița A. urmează să se reducă cu 4 ani, 9 luni și 7 zile (1752 zile = 4 ani, 9 luni și 7 zile) pentru perioada de aflare în arest, fiind deținut în Penitenciarul nr. 13.

8. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, a declarat recurs ordinar solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că termenul pedepsei pe care inculpatul urmează să-l ispășească, este greșit redus în temeiul art. 385 Cod de procedură penală.

Prin dispozitivul Curții de Apel din 20.06.2019, în conformitate cu art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală din pedeapsa stabilită lui Dubița A., s-a redus 438 zile. Termenul executării pedepsei inculpatului Dubița A. fiind calculat din momentul pronunțării deciziei - 20.06.2019, cu includerea timpului arestării preventive din 22.01.2017 - 20.06.2019. în rest, menținându-se celelalte dispoziții ale sentinței fără modificări.

La 17.07.2019, instanța de apel, după ce a stabilit că în dispozitivul deciziei din 20.06.2019 a fost comisă o eroare materială evidentă, la calcularea termenului, care urmează a fi redus din pedeapsă (438 zile), în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod procedură penală a adoptat o încheiere de corectare a erorii, prin care a redus

pedeapsa inculpatului cu 1752 zile, după formula $876 \text{ zile} \times 2 = 1752 \text{ zile}$, astfel constatând corectă reducerea pedepsei cu 1752 zile, luându-se în calcul timpul arestării preventive din 22.01.2017 - 19.06.2018 și din 19.02.2019-20.06.2019.

Astfel, instanța de apel, conducându-se de prevederile art. 248 - 249 Cod procedură penală, prin încheierea din 10.07.2019, a dispus corectarea erorii de calcul strecurate în dispozitivul decizia din 20.06.2019 substituind sintagma "438 zile", cu "1752 zile".

Ori, dispozitivul deciziei pronunțate public la 20.06.2019, nu corespunde cu dispozitivul deciziei pronunțate motivat la 17.07.2019, iar prin încheierea din 10.07.2019 nu putea fi corectată o asemeni eroare, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 249 Cod procedură penală.

În concluzie, la caz avem două decizii cu două soluții pe marginea examinării apelului a avocatul Postica S., în interesele inculpatului Dubița A. privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5), (6) Cod procedură penală, fiind confuză situația pentru inculpat care la momentul deliberării i se reduce termenul de pedeapsă cu 438 zile, ca ulterior să constate că de fapt (datorită cărui fapt sau circumstanțe) i se reduce termenul cu 1752 zile, adică numărul de zile se reduce de aproximativ 4 ori de cel inițial.

Instanța de apel nu a ținut cont de alin. (2) lit. a) a Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016, care prevede că, arestul preventiv poate fi aplicat pentru o perioadă totală de cel mult 12 luni, care include atât etapa urmăririi penale, cât și etapa judiciară, până la emiterea încheierii judecătorești prin care persoana este eliberată din arest sau momentul pronunțării sentinței de către instanța de fond.

Reieșind din cele sus expuse s-a reținut că, instanța de apel neîntemeiat a constatat că inculpatul s-a aflat în arest preventiv de la data de 22.01.2017 până la 19.06.2018 inclusiv și din 19.02.2019 până la data pronunțării deciziei - 20.06.2019, din moment în care deja la 20.12.2017 în privința lui Dubița A. a fost pronunțată o sentință de condamnare, respectiv din 20.12.2017, inculpatul deja ispășea pedeapsa stabilită prin sentință, iar termenul de reducerea pedepsei în temeiul art. 385 Cod procedură penală, urma a fi calculat de către instanța de apel până la 20.12.2017.

Totodată, pentru a fi aplicate prevederile art. 385 Cod procedură penală, la materialele cauzei nu au fost anexate careva probe care ar atesta că inculpatul s-a aflat în condiții de detenție care au nu corespuns minimului necesar pentru deținerea sa în custodia statului, fiind apreciat datele din raportul administrației Penitenciarului nr. 13 - Chișinău. În concluzia administrației penitenciarului din 14.05.2019 s-a constatat în ce cameră s-a aflat inculpatul, perioada aflării sale în detenție, suprafața camerei de detenție și numărul de locuri, fără a indica câte din acele locuri au fost efectiv ocupate pentru fiecare perioadă în parte, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat și ținând cont de ratele oficiale ocupare (pct. 132 din decizie).

Ca rezultat, apărarea nu a prezentat careva probe prin care să fie stabilit că inculpatului i s-a încălcat dreptul la condițiile de detenție garantate de art. 3 CoEDO, solicitarea apărării având un caracter declarativ.

Totodată, la materialele cauzei lipsesc careva probe care ar confirma că inculpatul în perioadele deținerii sale în penitenciar ar fi înaintat careva plângeri în adresa administrației penitenciarului unde a fost deținut, prin care să indice că condițiile de detenție în care se află sunt inumane sau degradante și/sau lipsă/calitatea asistenței medicale, fapt neconstatat nici în cererea sa de apel, nu face referire la acest aspect.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

8.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Postica Serghei, în care a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea condamnării lui Dubița A. în baza art. 287 alin. (2) lit. a), 179 alin. (2) Cod penal, în partea stabilirii pedepsei în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal și aplicării pedepsei definitive conform art. 84 Cod penal, și dispune rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel.

Recurentul a invocat că, instanța de apel a comis o eroare de drept în privința individualizării pedepsei și anume prin faptul că aceasta nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 84 Cod penal în coroborare cu art. 364¹ Cod de procedură penală, aplicându-i lui Dubița A. o pedeapsă inechitabilă, prea aspră.

Prima instanță la individualizarea pedepsei, în toate cazurile a aplicat maximul pedepsei prevăzute de lege lui Dubița A. Mai mult ca atât, chiar dacă art. 287 alin. (2) și 179 alin. (2) Cod penal prevăd și alte pedepse mai blânde, cum este muncă neremunerată și amendă, prima instanță în ambele cazuri a aplicat cea mai aspră pedeapsă prevăzute de infracțiunile ce i se incriminează acestuia.

Nu a apreciat că Dubița A. pentru prima dată a fost supus răspunderii penale, a recunoscut vina integral și s-a căit sincer de cele comise.

Partea apărării a făcut tot posibilul de a transmite suma de 32.500 lei părților vătămate Ciotu T. și Ciotu V. în scopul reparării prejudiciului, ultimii refuzând expres de a prelua banii. Astfel că, suma în cauză a fost depusă prin intermediul serviciului a ÎS "Poșta Moldovei", prin care s-a deschis două mandate electronice pe numele Ciotu V. și Ciotu T., în care a fost plasată suma în cauză, apoi în cadrul ședinței de judecată din cadrul instanței de apel din 19.06.2018, de către apărare le-a fost pusă la dispoziție părților vătămate, codurile numerice în scopul ridicării banilor de către părțile vătămate, plus la aceasta o copie a fost anexată la materialele cauzei penale de către instanța de apel.

O atenție deosebită urmează a fi acordată informației prezentate de ÎS "Poșta Moldovei" nr. XXXXX din 19.07.2018 prin care se deduce faptul că părțile vătămate Ciotu T. și Ciotu V. la 20.06.2018 au ridicat banii din mandatele electronice deschise la 19.06.2018.

În concluzie reieșind din aceste din urmă circumstanțe, se deduce faptul că întrunește condiția privind repararea pagubei.

Reieșind din aceste din urmă relatate, Dubița A. întrunește toate condițiile pentru a putea fi aplicată legea amnistiei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 11), 15), 16) Cod de procedură penală.

8.2. Avocata David Larisa, la fel a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și integrală a încheierii din 10.07.2019 de corectare a erorilor de calcul, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Dubița A. să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal la 30 de ani închisoare, fără aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, cu încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2500 lei sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată, în cazul în care erorile judiciare nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Recurenta a invocat că, instanța de recurs, admitând recursul succesului legal al părții vătămate și avocatului acestuia și dispunând rejudecarea cauzei în această parte, a reținut că instanța de apel, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art. 145 alin.(2) lit. a), e¹), j) Cod penal, nu a ținut cont de prevederile art. 6I, 75 Cod penal, însă instanța de apel la rejudecare din nou repetă aceeași eroare de drept aplicând pedepse identice cu cele precedente, lăsând fără răspuns solicitare privind aplicarea pedepsei de 30 ani închisoare, deci instanța la rejudecare cauzei nu s-a conformat indicațiilor instanței de recurs, care sânt obligatorii.

Deoarece pedeapsa de 13 ani închisoare stabilită pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal nu corespunde principiilor echității, nu este individualizată corect și nu va atinge scopul, pedepsei penale, fiind prea blândă și nu corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei.

Astfel pedeapsa de 30 ani închisoare, va restabili cât decît o echitate, ori, la caz ar fi necesar în privința lui Dubița A. de aplicat detențiunea pe viață pentru omorul comis cu cruzime și a unei persoane apropiate, asemenea persoană ca el fiind periculoasă la libertate, fiind un pericol pentru familiile Borga și Ciotu în continuare cât și pentru societate, însă deoarece acesta a acceptat procedura simplificată nu-i poate fi aplicată detențiunea pe viață, cu acest scop el a și acceptat această procedură pentru a nu putea fi aplicată această pedeapsă, considerente din care se solicită aplicarea unei pedepse maxime de 30 ani închisoare, posibilă de aplicat în cazul examinării cauzei în procedură simplificată, conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Altă eroare de drept comisă de instanța de rejudecare este că, aceasta contrar prevederilor art. 436 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, nu numai că nu a respectat indicațiile sus enunțate ale instanței de recurs care sânt obligatorii, dar nici a respectat limitele rejudecării cauzei, depășindu-le, astfel deși instanța de recurs a admis integral recursurile succesului legal și reprezentantului David L. privind individualizarea greșită a pedepsei pentru infracțiune de omor și anume dispunând rejudecarea în acesta parte a cauzei în partea solicitării aplicării unei pedepse mai aspre, iar a inculpatului și apărătorului acestuia doar parțial pe capătul condamnării în baza art. 287, 179 Cod penal, în partea ce vizează omiterea verificării aplicării actului de amnistie, iar în partea ce vizează solicitarea aplicării unei pedepse mai blânde recursul inculpatului și apărătorului a fost respins ca neîntemeiat și respectiv decizia în această parte a devenit irevocabilă, astfel, Dubița A. având statut de condamnat în temeiul condamnării definitive și irevocabile în baza art. 145 Cod penal, astfel, instanța de apel nefiind în

drept să depășească limitele rejudecării și să aplice în privința acestuia prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

Totodată, urmează a fi reținută și altă eroare, deși instanța de apel admite demersul inculpatului de aplicare a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, care nu a fost prezentat în ședință, dar remis prin cancelarie, din conținutul materialelor cauzei, procesele-verbale ale ședințelor de judecată se atestă că acest demers nu a constituit obiectul examinării și expunerii contractorii, nefiind pus în discuție în ședințele de judecată și chiar nefiind susținut și nici de apărător în cadrul cercetărilor și dezbaterilor judiciare.

De asemenea, deși în partea condamnării în baza art. 145 Cod penal, decizia instanței de recurs este irevocabilă, instanța de apel fiind doar în drept a acționa în limitele în care a fost casată, conform prevederilor art. 436 alin. (3), (4) Cod de procedură penală, deoarece a fost casată în partea solicitării apelului privind individualizarea greșită a pedepsei și aplicarea unei pedepse mai aspre însă instanța de apel din nou dispune condamnarea în baza art. 145 Cod penal, care după cum s-a reiterat este în această parte irevocabilă. Concomitent deși admite integral apelul succesului și reprezentantului inclusiv în partea individualizării greșite a pedepsei, urmând a îndeplini indicațiile instanței de recurs în partea ce ține de individualizarea pedepsei pentru omor și anume în partea solicitării aplicării unei pedepse mai aspre, neținând cont de acestea și ignorându-le, concomitent depășind limitele rejudecării, deoarece în rest decizia fiind irevocabilă, neîntemeiat și ilegal aplică prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința lui Dubita A., care nu sânt aplicabile în partea dispunerii rejudecării.

Altă eroare de drept comisă este că dispozitivul pronunțat nu corespunde cu dispozitivul deciziei integrale, fapt atestat și din conținutul încheierii din 10.07.2019. Astfel, în acest sens s-a reținut că, potrivit dispozitivului pronunțat public la 20.06.2019 s-a dispus în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, reducerea pedepsei lui Dubita A. cu 438 zile, pe când în partea dispozitivă a deciziei integrale pronunțată public la 17.07.2019 este indicat reducerea pedepsei cu 1752 zile.

Concomitent, prin încheierea din 10.07.2019 s-a dispus corectarea erorii strecurată în dispozitivul deciziei din 20.06.2019 fiind dispus înlocuirea sintagmei 438 zile cu 1752 zile.

Astfel, instanța de apel după adoptarea încheierii din 10.07.2019, contrar prevederilor art. 248 - 249 Cod de procedură penală, a modificat dispozitivul deciziei integrale înlocuind 438 zile cu 1752 zile, fapt ce este ilegal, instanța nefiind în drept să modifice dispozitivul deciziei integrale, care trebuie să coincidă cu cel pronunțat, fiind doar în drept, ulterior, după depistarea erorilor să le corecteze din acesta prin încheiere, dar nu să schimbe, modifice conținutul dispozitivului în decizia integrală, fapt ce atestă necesitatea casării deciziei și în acest sens.

O altă eroare de drept admisă de instanța de apel este că motivarea soluției contrazice dispozitivului și totodată acesta este neclar, ori, motiv de emiteră a încheierii din 10.07.2019 este indicat a fi o eroare materială de calcul, pe când din conținutul încheierii se atestă că instanța face referire ca motiv la materialele dosarului și Nota informativă a penitenciarului, care nu au fost supuse cercetării în instanța de apel, deci

nu este clar dispozitivul și nici nu corespunde motivării în acest sens, fiind bazată hotărârea în acest sens pe materiale necercetate în ședința de judecată, ce este inadmisibil.

Altă eroare de drept ce atestă că dispozitivul deciziei este neclar și nu corespunde, se contrazice cu motivarea este că în acesta se indică includerea în termenul pedepsei perioadei reținerii și arestării din 22.01.2017 până la 20.06.2019, iar în decizie pct. 122 și încheierea de corectare este indicat că termenul detenției preventive este 22.01.2011 - 19.06.2018 și 19.02.2019 - 20.06.2019, deci instanța greșit a indicat termenul în dispozitivul deciziei și deci nu este clar motivat.

De asemenea instanța a admis și un calcul neclar și nemotivat dispunând reducerea pedepsei și calculând greșit că Dubita A. s-a aflat 876 zile în arest preventiv, ori, făcând un calcul al perioadelor 22.01.2017 - 19.06.2018 și 19.02.2019 - 20.06.2019 nu se atestă 876 zile de detenție preventivă, dar mai puțin, ce atestă că dispozitivul nu este clar și nu coincide cu motivarea, iar decizia nu este motivată în acest sens și concomitent și încheierea de corectare a erorii de calcul din 10.07.2019 este ilegală și neîntemeiată.

De asemenea, contrar prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, instanța de judecată a omis și nu s-a expus asupra menținerii sechestrului aplicat pe bunurile inculpatului în cadrul urmăririi penale, deși fiind admisă acțiunea civilă parțial.

La fel, instanța de apel nu s-a expus asupra cheltuielilor judiciare suportate în instanța de apel pentru asistența juridică de către părțile vătămate Ciotu V. și Ciotu T., fiind prezentat și anexat în instanța de apel bonul de plată pentru serviciile acordate de avocat în instanța de apel, în sumă de 2500 lei.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

8.3. A declarat recurs ordinar și succesul părții vătămate, Borga Maria, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și integrală a încheierii din 10.07.2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Dubița Anatolie să fie condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal la 30 de ani închisoare, fără aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, cu încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2500 lei, sau dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în cazul în care erorile judiciare nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Recurenta a invocat că, deși instanța de recurs, admițând recursul succesului legal al părți vătămate și avocatului acestuia și dispunând rejudecarea cauzei în această parte, a reținut că instanța de apel, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și j) Cod penal, adică omorul unei persoane într-o formă agravată, cu premeditare, asupra unui membru al familiei și cu o deosebită cruzime nu a ținut cont de prevederile art. 414 alin. (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 61, 75 Cod penal, concluzionând ca fiind întemeiate argumentele recurenților cu privire la faptul că instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele invocate în apelurile succesului legal al părții vătămate și avocatului

acestui David L., instanța de apel la rejudecare în decizia contestată din nou repetă aceeași eroare de drept admisă de alt complet în decizia din 19.06.2018 casată parțial, neținând astfel cont de indicațiile instanței de recurs în acest sens și de prevederile art. 414 alin. (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 61, 75 Cod penal, reținute de instanța de recurs ca nefiind respectate și impuse a fi respectate la rejudecare și aplicând aceleași pedepse identice aplicate de instanța de apel prin decizia din 19.06.2018 deși instanța de recurs în acest sens a indicat că s-a comis eroare de drept, și lăsând fără răspuns solicitarea privind aplicarea pedepsei de 30 ani închisoare, care a rămas din nou fără răspuns, deci instanța de rejudecare nu s-a conformat indicațiilor instanței de recurs, care sânt obligatorii și respectiv aplicând pedepse individualizate contrar prevederilor legale și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, astfel că și hotărârea nu cuprinde motivele pe, care se întemeiază soluția.

Totodată, deși instanța de apel a admis demersul inculpatului de aplicare a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, care nu a fost prezentat în ședință, dar remis prin cancelarie, din conținut materialelor cauzei, procesele-verbale ale ședințelor de judecată se atestă că acest demers nu a constituit obiectul examinării și expunerii contractorii, nefiind pus în discuție în ședințele de judecată și chiar nefiind susținut și nici de apărător în cadrul cercetării și dezbaterilor judiciare.

Pe lângă acesta, dispozitivul deciziei este neclar și nu corespunde, se contrazice cu motivarea, în acesta se indică includerea în termenul pedepsei perioadei reținerii și arest din 22.01.2017 până la 20.06.2019, iar în decizie pct. 122 și încheierea de corectare este indicat că termenul detenției preventive este 22.01.2011 - 19.06.2018 și 19.02.2019 - 20.06.2019, deci inst stanța greșit a indicat termenul în dispozitivul deciziei.

De asemenea, instanța a admis și un calcul neclar și nemotivat dispunând reducerea pedepsei și calculând greșit că Dubita A. s-a aflat 876 zile în arest preventiv, or făcând un calcul al perioadelor 22.01.2017 - 19.06.2018 și 19.02.2019 - 20.06.2019 nu se atestă 876 zile de detenție preventivă, dar mai puțin, ce atestă că dispozitivul nu este clar și nu coincide cu motivarea, iar decizia nu este motivată în acest sens și concomitent și încheierea de corectare a erorii de calcul din 10.07.2019 este ilegală și neîntemeiată.

Contrar prevederilor art. 385 Cod de procedură penală, instanța de judecată a omis și nu s-a expus asupra menținerii sechestrului aplicat pe bunurile inculpatului în cadrul urmăririi penale, deși fiind admisă acțiunea civilă parțial.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

9. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. În corespundere cu art. 420 alin. (3) Cod de procedură penală, recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel se consideră făcut și împotriva încheierilor acesteia, chiar dacă au fost date după pronunțarea hotărârii recurate.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform art. 394 alin. (1) pct. 1), alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. Partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată.

În pofida acestor prescripții legale, indicând în descriptivul sentinței că: „*a constată: conform rechizitoriului, la 27.03.2016, în jurul orei 14⁰⁰, inculpatul...*” – constatări proprii unei sentințe de achitare, instanța de fond nu a descris faptele criminale, considerată ca fiind dovedite, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii lor, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunilor incriminate inculpatului pe art. 287 alin. (2) lit. a) și 179 alin. (2) Cod penal.

Totodată, în dispozitiv a dispus, contrazicându-se, condamnarea inculpatului în baza art. 287 alin. (2) lit. a), 179 alin. (2) Cod penal (*pct. 1., 2. din decizie*).

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția pe episoadele privind infracțiunile prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. a) și 179 alin. (2) Cod penal, motivarea acesteia contrazicând dispozitivul sentinței adoptate.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit art. 436 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte, ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța

de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. În corespundere cu art. 395 alin. (1) pct. 3), alin. (3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru infracțiunea constatată ca dovedită. În toate cazurile, pedeapsa trebuie să fie precizată astfel încât la executarea sentinței să nu apară nici un fel de îndoieli cu privire la categoria și mărimea pedepsei stabilite de instanța de judecată. Conform art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală, erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform hotărârilor atacate (*pct. 7. – 7.2 din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță pe episoadele privind infracțiunile prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. a) și 179 alin. (2) Cod penal, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal în această parte.

Deci, nu a descris faptele criminale, considerată ca fiind dovedite, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii lor, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunilor incriminate inculpatului pe art. 287 alin. (2) lit. a) și 179 alin. (2) Cod penal, dar în dispozitiv, contrazicându-se, a stabilit pedeapsa inculpatului în baza articolelor vizate;

b) cu toate că instanța de recurs a casat decizia atacată: **„în partea condamnării lui Dubița Anatolie în baza art. 287 alin. (2) lit. a), art. 179 alin. (2) Cod penal și în partea stabilirii pedepsei în baza art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal, cât și aplicării pedepsei definitive conform art. 84 Cod penal, fiind dispusă rejudecarea cauzei în această parte, celelalte dispoziții ale hotărâri contestate fiind menținute**”, instanța de apel a casat sentința doar: **„în partea calificării acțiunilor inculpatului din prevederile art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal în prevederile art. 201¹ alin. (4) Cod penal și stabilirii pedepsei definitive”**.

Totodată, necasând sentința și în partea condamnării inculpatului în baza art. 287 alin. (2) lit. a), art. 179 alin. (2) Cod penal, a dispus, astfel, neîntemeiat și divergent în dispozitiv că: **„Lui Dubița Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 287 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni. Lui Dubița Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, cu**

aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani”;

c) nu s-a pronunțat asupra solicitării apărării privind aplicare actului de amnistie față de inculpat anume infracțiunile prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. a) și 179 alin. (2) Cod penal, ignorând indicațiile obligatorii ale instanței de recurs cu ar fi că: **„Pe capetele de învinuire prevăzute de art. 287 alin. (2) și 179 alin. (2) Cod penal, apărarea a solicitat aplicarea în privința inculpatului a Legii nr.210 privind amnistia, însă instanța nu s-a pronunțat asupra acestor solicitări, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CoEDO. În acest context, instanța de apel a omis să verifice prin prisma prevederilor legale și practicii judiciare relevante, dacă inculpatul întrunește sau nu condițiile necesare pentru ca în privința lui să fie aplicate prevederile Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, din care motive decizia atacată urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată. CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost auzite”** (pct. 6. din decizie);

d) statuând în descriptiv că: **„sunt întemeiate alegațiile invocate în cererea de apel de către succesorul părții vătămate și partea civilă Borga M., cu referire la pedeapsa prea blândă aplicată inculpatului pe art. 145 alin. (2) lit. a), e¹), j) Cod penal ori, conform prevederilor art. 61, 75 Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților. Astfel, inculpatul, anterior fiind judecat, a comis trei infracțiuni, dintre care una, potrivit art. 16 alin. (6) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor excepțional de grave, săvârșită cu bună știință asupra unui membru al familie, acțiuni săvârșite sub influența alcoolului, ceea ce se atribuie la circumstanțele ce agravează răspunderea inculpatului, circumstanțe care instanța de fond nu le-a dat o apreciere cuvenită la individualizarea pedepsei”,** în dispozitiv a aplicat inculpatului o pedeapsă echivalentă cu cea precedentă.

Ori, a omis relevanțele și indicațiile obligatorii ale instanței de recurs în aspectul dat, că: **„autorii recursurilor sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia doar în partea stabilirii pedepsei pe capătul de învinuire prevăzut de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și j) Cod penal, considerând că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate de apelanți în aspectul vizat și anume că lui Dubița A. urmează a i se stabili cea mai aspră pedeapsă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia acesta a fost declarat vinovat, iar o altă pedeapsă mai blândă nu va atinge scopul pedepsei penale ținând cont de gravitatea infracțiunii și consecințele survenite. Analizând decizia recurătat prin prisma criticilor invocate de recurenți, se constată că temeiurile la care se referă autorii recursurilor persistă în cauză, deoarece, din conținutul hotărârii contestate, rezultă că deși instanța de apel soluționând chestiunea referitoare la individualizarea pedepsei a argumentat din care considerent a conchis că lui Dubița A. urmează a i se stabili pedeapsa sub formă de închisoare, nu a motivat în niciun mod de ce a respins solicitarea succesorului părții vătămate și avocatului acesteia de a stabili pedeapsa maximă prevăzută de lege. În**

acest sens, instanța de apel, la individualizarea pedepsei aplicate inculpatului pe capătul de învinuire prevăzut de art. 145 alin. (2) lit. a), e¹) și j) Cod penal, adică omorul unei persoane într-o formă agravată, cu premeditare, asupra unui membru al familiei și cu o deosebită cruzime nu a ținut cont de prevederile art. 414 alin. (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, art. 61, 75 Cod penal” (pct. 6. din decizie);

e) în dispozitivul inițial al deciziei a indicat că: „pedeapsa stabilită lui Dubița Anatolie se reduce cu **438 zile**”, iar în dispozitivului deciziei motivate este specificat divergent și neclar și suplimentar că: „pedeapsa stabilită lui Dubița Anatolie se reduce cu **1752 zile, echivalentul a 4 ani, 9 luni și 7 zile**”.

Totodată, soluția din dispozitivul încheierii de corectare a erorii de calcul din 10.07.2019 că: „se substituie sintagma „...438 zile cu sintagma 1752 zile, echivalentul a 4 ani, 9 luni și 7 zile” nu este clar argumentată și nu cade sub incidența prescripțiilor din art. 249 Cod de procedură penală.

Mai mult, în latura aplicării prevederilor din art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, iar concluziile divergente și neclare că: „termenul de pedeapsă definitivă stabilit inculpatului Dubița A. - 17 ani de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, urmează a fi redus cu 4 ani, 9 luni și 7 zile (1752 zile = 4 ani, 9 luni și 7 zile), ori, potrivit sistemului calendaristic de calcul al termenelor pe luni, unde un termen de o lună poate avea 29, 30, 31 de zile, nu este aplicabil la termenul tinerii persoanei în stare de arest și prelungirea lui. În cazul dat, fiecare lună are 30 de zile”, nu corespund criteriilor de drept privind aprecierea probelor și circumstanțelor cauzei prescise în art. 101 Cod de procedură penală;

f) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol în aspectul aplicării amnistiei față de inculpat pe episoadele privind infracțiunile prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. a) și 179 alin. (2) Cod penal, cât și în cel al agravării pedepsei penale aplicate ultimului.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind este expus neclar, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și nu a respectat prevederile art. 436 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, și că recursurile de pe rol sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor ordinare, casării totale a deciziei și încheierii contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, de succesorul victimei și parte civilă Borga Maria, de avocata David Larisa în numele succesului victimei, părților vătămate și civile Borga M., Ciotu V. și Ciotu T., de avocatul Postica Serghei în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2019 și încheierea din 10 iulie 2019, în privința inculpatului Dubița Anatolie XXXXX și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Iurie Bejenaru
Victor Burduh